

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

***Gospodarstwa
wysokotowarowe
w rolnictwie chłopskim
Synteza wyników badań
2005-2009***

Autor
dr inż. Bożena Karwat-Woźniak

EKONOMICZNE I SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA
ROZWOJU POLSKIEJ GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PO WSTĄPIENIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

Warszawa 2009

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Skala występowania gospodarstw wysokotowarowych	12
2. Potencjał ekonomiczny gospodarstw wysokotowarowych	15
2.1. Wielkość i struktura obszarowa gospodarstw wysokotowarowych	17
2.1.1. Źródła i formy pozyskiwania ziemi rolniczej	20
2.1.2. Struktura własnościowa zasobów ziemi rolniczej	21
2.1.3. Zróżnicowanie makroregionalne w obszarze gospodarstw wysokotowarowych ..	23
2.2. Wyposażenie w wybrane techniczne trwałe środki produkcji	26
2.2.1. Ciągniki i maszyny rolnicze	27
2.2.2. Ilość i jakość zasobów budowlanych posiadanych przez gospodarstwa wysokotowarowe	33
2.3. Inwentarz żywy	36
2.4. Siła robocza	40
2.4.1. Wiek i wykształcenie populacji pracującej w działalności rolniczej stale w pełnym wymiarze czasu pracy	40
2.4.2. Nakłady pracy	44
2.5. Profil organizacyjny i produkcyjny	46
3. Aktywność inwestycyjna rolników z gospodarstw wysokotowarowych.....	49
3.1. Rozpowszechnienie i poziom wydatków na inwestycje rolnicze	50
3.2. Struktura rodzajowa inwestycji rolniczych	53
3.3. Zróżnicowanie przestrzenne działalności inwestycyjnej	56
3.4. Zmiany w wielkości wydatkowanych kwot na inwestycje rolnicze	59
4. Sprawność funkcjonowania gospodarstw wysokotowarowych.....	60
4.1. Parametryczne badanie efektywność technicznej	62
5. Sytuacja dochodowa.....	69
5.1. Źródła i poziom dochodów pieniężnych	70
5.2. Poziom dochodów z działalności rolniczej	74
6. Wpływ wybranych czynników endogenicznych na wzrost zdolności konkurencyjnych rodzinnego gospodarstwa wysokotowarowego	80
7. Zróżnicowanie regionalne w rozwoju segmentu wysokotowarowego w rolnictwie indywidualnym	84
Podsumowanie	87
Piśmiennictwo	95
Załącznik 1. Publikacje i inne opracowania wykonane w ramach zadania „Gospodarstwa wysokotowarowe w rolnictwie chłopskim”	97